

Januari 2019

Beste ouder, beste betrokkene,

Het afgelopen jaar heeft u meegedaan aan de interviewstudie van het Europese ISOTIS-project van de Universiteit Utrecht. ISOTIS staat voor 'gelijkheid', 'eerlijkheid' en 'rechtvaardigheid'. Het doel van ISOTIS is om een inclusieve samenleving te creëren, waarin iedereen zich thuis en gerespecteerd voelt, ongeacht zijn of haar sociale en culturele achtergrond. We willen u hartelijk bedanken voor uw bijdrage hieraan! De ervaringen en inzichten die u heeft gegeven worden gebruikt om het onderwijs- en zorgbeleid te verbeteren in Nederland en in Europa.

Universiteit Utrecht

Vanaf december 2017 zijn we begonnen met het afnemen van de eerste interviews. In Europa (Tsjechië, Engeland, Duitsland, Griekenland, Frankrijk, Italië, Nederland, Noorwegen, Polen en Portugal) zijn in totaal 3938 ouders geïnterviewd, waarvan **540** ouders uit Nederland! We hebben ouders met een jonger kind (3 tot 6 jaar) en ouders met een ouder basisschoolkind (8 tot 12 jaar) geïnterviewd.

In deze brief willen we graag de eerste bevindingen uit de Nederlandse interviews met u delen. Zowel de vragenlijst interviews als de open interviews zijn hierin meegenomen. Deze bevindingen gaan over drie thema's, namelijk de '**ouder-professional relatie**' (hoe ouders het contact met de (voor)school ervaren), '**taalomgeving**' (welke taal ouders belangrijk vinden in de schoolse- en thuisomgeving) en de '**ervaren discriminatie**'. De meeste interviews zijn gehouden in Utrecht en Rotterdam.

Ouder-professional relatie

In de vragenlijst interviews hebben we gevraagd aan ouders hoe zij hun relatie met de pedagogisch medewerker (pm'er) of leerkracht ervaren. Zij geven over het algemeen aan dat zij positieve tot zeer positieve relaties hebben met de pm'er of leerkracht. Daarnaast blijkt dat ze de relatie met de pm'er in de voorschool of met de leerkracht van groep 1/2 positiever ervaren dan de relatie met de leerkracht in groep 5 t/m 8.

In de open-interviews hebben we meer inzicht gekregen in het belang dat ouders hechten aan de relatie met de professional:

"Als ik met dingen zit, loop ik gewoon naar de juf. Ja, tipjes vragen van 'Hoe moet ik het thuis aanpakken? Kun je meer uitleggen?'. Ja echt, ik kan altijd terecht.." – Moeder van 4-jarige zoon

Dit is wat deze moeder fijn vindt aan het contact met de leerkracht. Maar zij is hierin niet de enige. De meeste ouders hebben in de open interviews aangegeven dat ze waarde hechten aan persoonlijk, één-op-één contact met de leerkracht. Ze vinden het fijn wanneer ze het gevoel hebben dat er (altijd) ruimte is om langs te komen voor vragen of om iets te delen.

Daarnaast waarderen ouders het als een leerkracht initiatief neemt in de communicatie, positieve ervaringen deelt over het kind en interesse toont in waar zij vandaan komen. Ze hechten waarde aan een leerkracht die hen echt probeert te begrijpen. *'Dat ze je zien en weten wie je bent'*.

Ook worden er veel positieve ervaringen over ouderkamers op (voor)scholen gedeeld. Ouders vinden het fijn om met andere ouders in contact te komen en iets te leren over de opvoeding, de wijk of ontwikkeling van kinderen. Ook wordt er aangegeven dat het belangrijk is dat er een begeleider (ouderconsulent) aanwezig is die ervoor kan zorgen dat er een veilige sfeer ontstaat in de groep.

Het is dus belangrijk dat de (voor)school een veilige basis is waar ouders en leerkrachten en ouders onderling elkaar kunnen ontmoeten. Persoonlijke en gelijkwaardige gesprekken zijn kenmerken die bijdragen aan goed contact tussen ouder en leerkracht en de ontwikkeling van het kind.

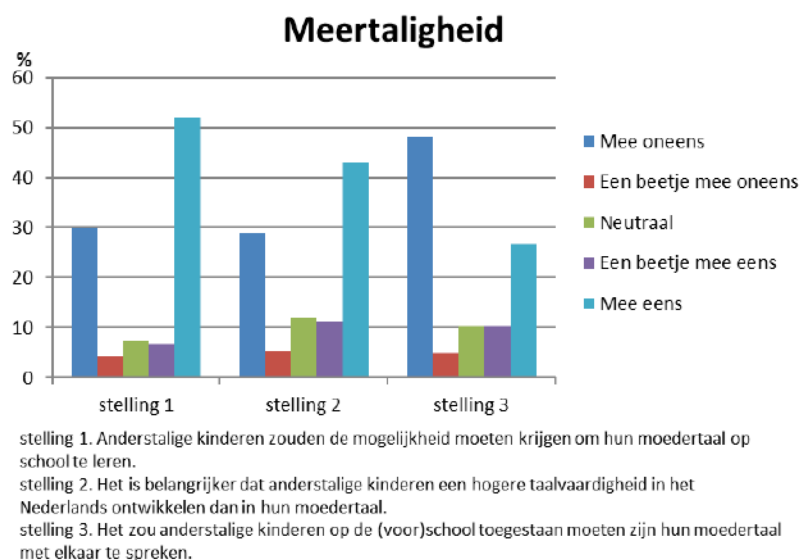
Bovenstaande bevindingen zijn ook gedeeld via de [Early Years Blog](#) website. Op deze site wordt onderzoek vertaald naar praktische tips voor professionals die werken met en voor jonge kinderen.

Taalgebruik thuis en op school

De ouders die zijn geïnterviewd spreken verschillende talen in het dagelijks leven, zoals Nederlands, Turks, Koerdisch, Marokkaans (Arabisch, Berbers), maar ook Engels, Frans, Duits, Grieks, Spaans. *'Een taal is een mens zeg ik altijd'*. Veel ouders vinden het belangrijk dat hun kinderen ook de moedertaal van ouders leren. Aan de ene kant omdat de taal hoort bij waar zij vandaan komen, maar ook omdat zij het belangrijk vinden dat hun kind kan praten met familie, zoals met opa of oma.

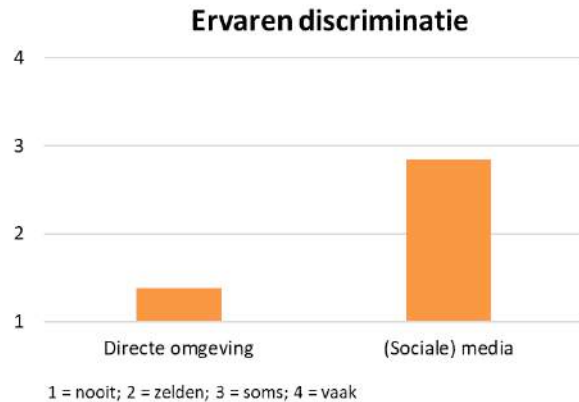
Wanneer je kijkt naar de gesprekken die ouders in het Nederlands met leerkrachten voeren, zie je dat de meesten (73%) hier over het algemeen geen tot zeer weinig moeite mee hebben. Een kwart van de ouders heeft soms tot altijd moeite om deze gesprekken te begrijpen. Enkele ouders spreken geen Nederlands.

Als we kijken naar de taal die ouders belangrijk vinden op de (voor)school dan lopen de meningen uiteen. Je kunt in onderstaande grafiek zien dat meer ouders het er mee eens zijn dat kinderen een hogere taalvaardigheid in het Nederlands dienen te ontwikkelen dan in hun moedertaal (stelling 2). Daarnaast zie je dat meer ouders het niet eens zijn met de stelling dat kinderen op de (voor)school hun moedertaal mogen spreken, in vergelijking met het aantal ouders dat het hier wel mee eens is (stelling 3). Tot slot zijn meer ouders voorstander van de mogelijkheid voor kinderen om op de (voor)school hun moedertaal leren, vergeleken met de ouders die het hier mee oneens zijn (stelling 1).

Ervaren discriminatie

Ook willen we enkele bevindingen met u willen delen over de mate van ervaren discriminatie door ouders. In de grafiek rechts kunt u zien dat ouders weinig discriminatie ervaren in de directe, persoonlijke omgeving (door burens, andere ouders, leerkrachten, andere professionals). Aan de andere kant valt op dat de meeste (67%) ouders zich soms tot vaak gediscrimineerd voelen door berichten in (sociale) media.

Ondanks dat ouders in het vragenlijst interview aangaven relatief weinig discriminatie te ervaren in de directe omgeving, komen er in de open-interviews toch een aantal voorbeelden van discriminatie naar voren. Zo gaf een moeder aan dat een leerkracht van haar zoon zich negatief uitliet over de islam en hij moest erkennen dat er fouten in de islam zijn. Waarop haar zoon tegen de leerkracht zei *'in de islam zijn er geen fouten, het zijn de mensen die fouten maken'*. Een andere moeder vertelde dat een nieuwsbericht over een aanslag in de klas van haar dochter werd besproken en een klasgenoot riep dat het *'altijd die moslims'* zijn. De leerkracht bevestigde dit vervolgens. Kort erna, toen er weer een aanslag was, was het eerste wat haar dochter vroeg *'is het een moslim?'*.

Tegelijkertijd hebben ouders ook positieve ervaringen met personen met een Nederlandse of andere culturele achtergrond. Toen een meisje een verhuizing terecht kwam in een klas met vooral Nederlandse kinderen werd ze warm door hen ontvangen. *'Zij is gelukkig, ik ben gelukkig. Het is mooi dat ze bevriend is met iedereen, in plaats van dat ze afhankelijk is van één vriend. Het is over het algemeen goed, we hebben geen klachten, Godzijdank'*. Een andere ouder gaf aan dat zij een goede relatie heeft met haar burens van Griekse en Turkse komaf. *'We zijn een soort zussen van elkaar'*.

Wilt u meer informatie over het ISOTIS project?

Ga naar www.isotis.org, volg ons op Facebook, or stuur een e-mail naar isotis@uu.nl

In de loop van 2019 zullen wij nog meer resultaten met u delen!

Colofon: Melissa Be, Ebrar Güleç, Ayça Alaylı, Martine Broekhuizen

Dit project heeft subsidie ontvangen van het Horizon2020 onderzoeks- en innovatie programma van de Europese Unie. Subsidienummer 727069.